

A kiközösítés súlyos következményekkel járhat

2016. november 28. 13:00 Hanol Erzsébet (erzsebet.hanol@mediaworks.hu)

TOLNA MEGYE | A kiközösítést sokszor a társak idézik elő valamilyen hátrányos tulajdonság miatt, ritkán azonban a nevelő részéről ér negatív megkülönböztetés egy gyermeket. Ha nincs megoldás, az okokat érdemes szakember segítségével feltárni.

A pszichés problémának vannak jelei

A folyamatos sérelemnek, a pszichés problémáknak vannak jelei. Ilyen az alvászavar, például ha egy kisgyerek fél elaludnia, ha rendszeresen felriad éjszaka, ha bepisil. A hirtelen magatartás változás és az étvágy változás – akár csökkenés, akár növekvés – szintén problémára utalhatnak. Király Gabriella azt javasolja: ha a jelek alapján valami gondra gyanakszik a szülő, mindenképpen forduljon szakemberhez. A Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálat tagintézményeiben, így Szekszárdon, Pakson, Bonyhádon, Dombóváron és Tamásiban is a rendelkezésükre állnak, és pszichológus tud segítséget nyújtani a családoknak.

– Otrombán beszél a kisfiammal, kiközösíti a többi a gyerek közül. De nemcsak a gyerekekkel, hanem velem is lekezelő, és volt, hogy a kisfiú ágyneműjét sem adta ki – panasolta egy anyuka, aki úgy érzi, a dajka részéről hátrányos megkülönböztetés éri óvodás gyermekét. A történet kapcsán megkerestük Király Gabriella klinikai szakpszichológust, a Tolna Megyei Pedagógiai Szakszolgálat főigazgatóját, aki elmondta, hogy szakmailag két esetet különböztethetünk meg. Az egyik, amikor valóban igazságtalan sérelem éri a gyermeket egyszer vagy akár folyamatosan.

Gyakoribb azonban, hogy a szülő és a gyerek nem képesek elválni egymástól, és a kicsiben erős az úgynevezett szeparációs szorongás, emiatt pedig a legkisebb, negatívnak tűnő jelet is felnagyítják. És van, hogy a szülő nem hiszi el, hogy rajta kívül más is képes megfelelően gondoskodni a gyermekéről. Ez a szoros, szimbiotikus kapcsolat viszont akár egészségtelen is lehet a gyermek fejlődése szempontjából. – Az óvodai beszoktatás idején persze normális, ha még nehéz a leválás – tette hozzá a szakember.

Ám ha valóban kirekesztik a gyermeket, akkor a szülőnek először meg kell beszélnie a problémát a pedagógussal – tanácsolta Király Gabriella. A kiközösítést sokszor a társak idézik elő valamilyen hátrányos tulajdonság miatt, és a nevelőnek ilyenkor is nagy szerepe van, ugyanis egy ilyen helyzet súlyos következményekkel járhat az érintett gyermek számára. Kihat a társakkal való kapcsolatára és negatívan befolyásolja az önértékelését. A legfontosabb, amit a pedagógus tehet, hogy elfogadó, pozitív, biztonságot nyújtó légkört teremt. Ám vannak olyan esetek – Király Gabriella tapasztalatai szerint ritkán –, amikor a nevelő részéről éri megkülönböztetés a gyermeket. Veszélyes lehet, ha ez hosszú időn keresztül fennáll, mivel a többi gyerek is átveheti ezt a magatartást.

Továbbá azt is kiemelte a főigazgató, hogy a gyermek kudarcait nem lehet helyette kezelni. Meg kell beszélni a gondokat, és szülőként arra kell törekedni, hogy a gyerek megtanulja a konfliktuskezelést, a problémamegoldást.

A szakember senkit sem bélyegez meg

Király Gabriella hozzátette: ha egy családban valami miatt megbillen az egyensúly, az kihat a gyerekekre, a tünetek viszont az óvodában, iskolában ütözköznek ki. Érdemes előbb mindig az okokat megkeresni, mert egy-egy tünet mögött számos tényező húzódhat, és gyakran egyéni vagy személyes pszichés okokra vezethető vissza olyasmí, amiért a szülő a közösséget hibáztatja. – A szakemberek segítenek, és senkit sem fognak megbélyegezni – hangsúlyozta a főigazgató. Arra is kitért, hogy az intézményváltás megoldást jelenthet, de erről ne hirtelen felindulásból döntsön a szülő. Fontos, hogy előbb körbejárja valamennyi lehetőséget.